

ETAPA JUDEȚEANĂ

13 martie 2026

SECȚIUNEA: PSIHOLOGIE

CLASA: a X-a

- *Toate subiectele sunt obligatorii.*
- *Timpul de lucru: 3 ore*
- *Se acordă 10 puncte din oficiu.*
- *Total: 100 de puncte*

SUBIECTUL I: (20 puncte)

A. Citiți cu atenție enunțurile următoare. Pentru fiecare dintre enunțurile de la 1 la 5, scrieți cifra corespunzătoare enunțului și notați în dreptul ei litera A, dacă enunțul este adevărat, sau litera F, dacă enunțul este fals.

1. Reprezentările sunt mai sărace în detalii decât percepțiile, dar mai bogate în generalizări.
2. Sinteza este operația de descompunere pe plan mental a unui obiect, fenomen în părțile din care este alcătuit.
3. Într-o situație de rezolvare creativă a unei probleme slab structurate, utilizarea unei strategii algoritmice este optimă.
4. Conceptele empirice sunt dobândite prin experiența personală nesistematică și sunt puternic marcate de trăiri afective.
5. Legea compensației explică modul în care lipsa unui simț duce la perfecționarea altor modalități senzoriale.

B. Citiți cu atenție enunțurile următoare și alegeți varianta de răspuns pe care o considerați corectă:

1. În cadrul antrenamentelor ideomotorii sunt implicate:

- a) reprezentările vizuale;
- b) reprezentările auditive;
- c) reprezentările chinestezice.

2. Un detectiv care reușește să observe detalii semnificative, deși acestea sunt slab definite sau ascunse, dă dovadă de:

- a) atenție involuntară;
- b) gândire euristică;
- c) spirit de observație.

3. Un profesor dorește să prezinte informația în scheme conceptuale, organizate ierarhic. Ce factor care optimizează memoria intenționează să valorifice?

- a) volumul și densitatea materialului, reducând detaliile pentru facilitarea retenției;
- b) organizarea și structurarea materialului, facilitând înțelegerea;
- c) gradul de familiaritate al materialului, valorificând experiența cognitivă a copiilor.

4. Un copil de 8 ani își reprezintă modul în care o bilă se rostogolește pe o pantă, utilizând o imagine:

- a) statică
- b) cinetică
- c) de transformare

5. O persoană care reține cu ușurință evenimente de viață deține o bună memorie:

- a) episodică;
- b) semantică;
- c) procedurală.

SUBIECTUL al II – lea:

(35 puncte)

Citiți cu atenție textul următor și rezolvați sarcinile:

„Percepția furnizează primele date care stau la baza formării reprezentării și gândirii; noi existăm în măsura în care percepem și acționăm, iar, în raport cu noi, lumea există numai în măsura în care o putem percepe, altminteri ea existând doar *în sine*. ”

(Mihai Golu, *Fundamentele psihologiei*, 2007)

- a) Definiți percepția și reprezentarea.
- b) Menționați două legi ale percepției.
- c) Descrieți relația dintre percepție și reprezentare, ca procese cognitiv senzoriale.
- d) Argumentați importanța reprezentărilor în activitatea mentală și în procesul instructiv-educativ.
- e) Exemplificați două situații de învățare prin care observația dirijată poate sprijini formarea unor reprezentări clare.

SUBIECTUL al III – lea:

(35 puncte)

”Dar în clipa în care înghițitura de ceai amestecată cu firimituri de prăjitură mi-a atins cerul gurii, un fior m-a străbătut... O plăcere nespusă mă cuprinsese... De unde-mi putea veni această bucurie puternică? [...] Și deodată, amintirea mi-a apărut. Gustul era cel al bucățelei de madlenă pe care, duminică dimineața, la Combray, mătușa Leonie mi-o oferea după ce o muiase în ceai... De îndată ce am recunoscut gustul... toată grădina, cu toate florile ei, și oamenii din sat, și căsuțele lor, tot orașul și împrejurimile, totul a prins formă și soliditate, ieșind, oraș și grădini, din ceașca mea de ceai.”

(M. Proust, *În căutarea timpului pierdut*, 1980)

Pe baza textului prezentat, realizați un eseu pedagogic în care să prezentați rolul/ importanța unei teme/ teorii/ idei psihopedagogice care urmează a fi dezvoltată în cuprinsul lucrării.

În elaborarea eseului veți avea în vedere următoarele:

- evidențierea unei teme/idei/ teorii sau a unui construct psihopedagogic, prin valorificarea textului suport;
- motivarea opiniei prin raportare la importanța sau la actualitatea acesteia în teoria și/sau în practica educațională;
- dezvoltarea problemei abordate prin argumentarea/contraargumentarea cu diferite opinii cunoscute în literatura de specialitate, utilizând informații psihopedagogice, de natură științifică sau culturală (cel puțin 2 argumente);
- susținerea afirmațiilor prin exemple relevante desprinse din practica educațională, literatură, viața cotidiană etc.;
- formularea unor concluzii, a unor aprecieri, a unor reflecții personale;
- claritatea, coeziunea și coerența exprimării din punct de vedere logic, gramatical, științific;
- originalitatea modului de abordare.